

Utvecklingen av regionala kärnan Flemingsberg

Bakgrund

Stockholms läns landsting, Huddinge och Botkyrka kommuner tog 2005 ett gemensamt initiativ för att långsiktigt och handlingsinriktat driva på utvecklingen av den regionala kärnan Flemingsberg.

Ett utvecklingsprogram har tagits fram i dialog med de lokala aktörerna i området. Utvecklingsprogrammet antogs av fullmäktige i Stockholms läns landsting samt i Huddinge och Botkyrka kommuner 2007 och lägger grunden för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Utvecklingsprogrammet för den regionala kärnan Flemingsberg har nära koppling till flera parallella utvecklingsprocesser i stockholmsregionen inklusive planeringen av Nya Karolinska (NKS) och Stockholms nya sjukhusstruktur (3S), arbetet med att utarbeta förslag till regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUF2010), Södertörnssamarbetet och Stockholms stads arbete med Vision 2030 och en ny översiktsplan, som bland annat bygger på Söderortsvisionen.

Organisation

En politisk styrgrupp med fyra representanter från Stockholms läns landstinget och två vardera från Huddinge och Botkyrka styr inriktningen på utvecklingsarbetet. Följande personer medverkar i styrgruppen:

Catharina Elmsäter-Svärd, SLL (ordf.) (m)

Pia Lidwall, SLL (kd)

Olov Lindqvist, SLL (fp)

Ingela Nylund-Watz, SLL (s)

2009-10-29

Daniel Dronjak-Nordqvist, Huddinge (m)
Ann-Marie Högberg, Huddinge (s)
Katarina Berggren, Botkyrka (s)
Anders Peterson, Botkyrka (m)

En ledningsgrupp med två representanter från Stockholms läns landsting och en från vardera Huddinge och Botkyrka samt en representant vardera från Karolinska Institutet, KTH och Södertörns högskola leder arbetet med hjälp av utvecklingsdirektören. Följande personer medverkar i ledningsgruppen:

Mona Boström, landstingsdirektör SLL (ordf.)
Thorbjörn Ekström, FoUU-direktör SLL
Vesna Jovic, kommundirektör Huddinge
Palle Lundberg, kommundirektör Botkyrka
Rune Fransson, direktör KI
Folke Snickars, dekan KTH
Catharina Ludwig, prefekt Södertörns högskola

En utvecklingsdirektör har tillsatts (i december 2008) som ska företräda hela organisationen för Flemingsbergs utveckling. Utvecklingsdirektören, som av praktiska skäl anställts i Huddinge kommun och har sin arbetsplats i Flemingsberg, ska arbeta för utveckling av den regionala kärnan Flemingsberg och vara organisationens ansikte utåt. Utvecklingsdirektörens roll är att samordna och driva på utvecklingen och att lägga grunden för ökat näringslivs- och etableringsfokus och en eventuell framtida bolagsbildning. Samarbete kommer också att sökas med den privata sektorn för att få full kraft i utveckling av den regionala kärnan Flemingsberg. Som utvecklingsdirektör arbetar Tina Karrbom Gustavsson.

Finansiering

Arbetet har hela tiden finansierats gemensamt av huvudparterna Stockholms läns landsting, Huddinge och Botkyrka kommuner. En del marknadsföringsinsatser har haft en bredare finansiering med stöd av tunga aktörer som är verksamma inom området.

Finansiering: SLL (1 miljon kr/år), Huddinge (1 miljon kr/år) och Botkyrka (500 000 kr/år).

2009-10-29

Vision och strategier

I utvecklingsprogrammet fastslogs följande visioner och strategier:

Vision

Flemingsberg är ett av Stockholmsregionens mest betydelsefulla centrum för utbildning, kunskapsintensivt näringsliv, vetenskap och nyföretagande.

Flemingsberg är också en eftertraktad boendemiljö med ung och internationell befolkning.

Flemingsberg är känt som en plats där kunskap driver näringslivet.

Strategier

Följande fem övergripande strategier och satsningar gäller för perioden 2009-2011.

- Dra fördel av forskning och högre utbildning.
  - Stödja akademierna i utvecklingen.
  - Stärka lokala och regionala nätverk.
  - Skapa förutsättningar för lokala företag och boende att samverka med akademierna.
- Stimulera innovation och entreprenörskap.
  - Stötta innovationsmiljöerna.
  - Uppmuntra entreprenörskap och entreprenörskapsutbildningar.
  - Arbeta för fler etableringar (företag inom profilområdena samt tjänsteföretag).
- Förbättra lägesförutsättningarna.
  - Driva på processer för infrastruktursatsningar samt arbeta för ökad tillgänglighet via järnvägen.
- Öka statsdelens attraktivitet.
  - Driva på arbetet med att skapa en attraktiv Kunskapsstad (för boende, besökande, studerande, arbetande och inte minst för företag).
- Stärk begreppet Flemingsberg.
  - Arbeta med en enhetlig profil och tydliga budskap.

2009-10-29

- Öka kunskapen om Flemingsberg idag.

Nuläge

- Forskning och högre utbildning.
  - Flemingsberg har en hög akademisk "täthet" med KI, KTH, Södertörns högskola och Karolinska Universitetssjukhuset.
  - Den sammanlagda omsättningen hos dessa verksamheter är 8-9 miljarder kr/år (2008).
  - Omkring 15 000 människor studerar i Flemingsberg och antalet förväntas öka.
  - Profil inom innovation, entreprenörskap och life science.
- Innovation och kommersialisering.
  - Centrum för teknik i medicin och hälsa CTMH är under utveckling, det drivs av SLL, KTH och KI. CTMH är genom sin roll som "portal" för medtechföretag mot akademi och samhälle en central befintlig aktör att arbeta med och genom.
  - Karolinska Institutet Science Park AB erbjuder lokaler och service för företag och forskare. Verksamheten, med dess inriktning mot medicinsk teknik, är under uppbyggnad. Inom ramen för KISP driver KI Innovation AB en inkubator med STING som coach. En medtech-scout är sporadiskt i Flemingsberg för att scouta potentiella medtech-innovationer på KI. Inkubatorverksamheten är under utveckling och KIAB/STING har ringa verksamhet i Flemingsberg. Potential för större omfattning på verksamheten med mer utvecklad samverkan med Södertörns högskola, KTH och CTMH. Forskningsparken har ökat behov av ändamålsenliga och konkurrenskraftiga lokaler.
  - Nyföretagarcentrum har nyligen etablerat sig och stöttar nyföretagande. Potential för samarbete med KISP och Södertörns högskola inom bla. tjänsteföretagande.
  - Idé & Innovationsrådgivning på Södertörns högskola har en svår finansieringssituation. De arbetar på prov tillsammans med KISP kring tjänsteinnovation.
- Kunskapsföretag/Kunskapsintensiva verksamheter.
  - Omkring 20 forskningsintensiva företag verkar inom life science i och nära Flemingsberg. Det finns en efterfrågan hos nystartade företag på stöd för närmare samverkan med andra

2009-10-29

lokala företag, investerare och större strategiska näringslivsaktörer. Exempel på företag som verkar i och kring Flemingsberg:

- Aktiva Science Work AB
- Axcentua Pharmaceuticals AB
- Chemilia AB
- Gripping Heart AB
- HetPharma HB
- YO Proteins AB
- Antrad Medical AB
- Novadex AB
- MIPS AB
- Karo Bio AB
- Mandometerkliniken/AB Mando
- NovaHep AB
- Recopharma AB
- Tripep AB
- Vectura
- AbSorber AB
- Avaris AB
- Baxter AB
- Medivir AB

- Det finns även ett flertal offentliga och privata större kunskapsintensiva verksamheter. Exempel på verksamheter:

- Karolinska Universitetssjukhuset
- Flera framgångsrika kommunala skolor och förskolor
- Ett flertal framstående privata och kommunala gymnasieskolor
- Landstingsarkivet
- Siemens
- Södertörns tingsrätt

- Planerade utvecklingsåtgärder för framtida expansion.
  - Innovationsplatsen som drivs av SLL/Karolinska universitetssjukhuset. Potential att skapa en unik innovativ miljö utifrån hälso- och sjukvårdens behov. Potential att utgöra ett nav för hela regionens medtech-innovation och attrahera näringslivets aktörer att investera och etablera sig i Flemingsberg. Föremål för diskussion inom ramen för landstingets budget 2010.
  - Biocity som drivs av SLL/Locum. Potential att skapa en innovativ miljö i nära anslutning till vården. Föremål för diskussion inom ramen för landstingets budget 2010.
  - Flemingsbergsdalen som drivs av Skanska/Dagon. Potential att bli kärnans nya mötesplats. Det första steget är en ny detaljplan som möjliggör mer handel.

2009-10-29

- Ett antal infrastrukturprojekt planeras med potential att förbättra lägesförutsättningarna. Spårväg syd, Södertörnsleden och Förbifart Tullinge är tre av dessa som stöttas av kommunerna m.fl.
- KTH och Södertörns högskola planerar för expansion. Potential för utbildnings- och forskningstillväxt och tvärvetenskapliga satsningar.
- Huddinge och Botkyrka driver ett gemensamt FÖP-arbete (fördjupad översiktplan) för Flemingsberg.
- SLL/Locum driver ett FUP-arbete (fastighetsutvecklingsplan) för Huddinge sjukhusområde.
- **Attraktivitet**
  - Efterfrågan på service och handel, hotell, attraktiva entréer, uppträskning av området mm.
  - Mediebildningen av Flemingsberg är ”neutral”.
  - Flemingsberg har en ung och internationell befolkning vars potential är en resurs för utvecklingsarbetet.
  - Hälsovägen byggs om av Huddinge kommun under hösten 2009.
  - Huddinge kommun/Huge bygger nya studentbostäder i Flemingsbergs centrum som är inflyttningsklara hösten 2009. Ett gym planeras i direkt anslutning till studentbostäderna.
  - En mötesplats vid pendeltågsstationen har potential att utvecklas och därmed stärka det strategiska läget. Inspirationssamtal med SL.
  - Efterfrågan på en gemensam samlingsplats, en sporthall och/eller ett kårhus, är stor bland Flemingsbergs studenter. Det har potential att bidra till en levande kunskapsstad. Sportcenterprojektet som drivits av Huddinge, Skanska och Kunskapsporten har lagts ner.

Mål 2011

- Flemingsbergs utvecklingsarbete har en tydlig position och hög prioritet i utvecklingen av Stockholm – the Capital of Scandinavia.
- Flemingsbergs roll, profil och styrkor är tydliga och kända.
  - Flemingsberg är den viktiga södra noden i Stockholm-Uppsala-regionens life science-kluster för utvecklingen av

2009-10-29

- framtidens hälso- och sjukvård samt för utvecklingen av nya innovationer och företag.
- Flemingsbergs profil är innovation, entreprenörskap och life science, med en spets inom medicinsk teknik.
  - Flemingsbergs styrkor är dess unga och internationella befolkning i kombination med ett starkt utbildnings-, forsknings- och innovationssystem samt det strategiska läget och tillgången på byggbar mark.
- **Innovation och kommersialisering.**
    - Strategiska företag inom medicinsk teknik är aktiva parter i Innovationsplatsprojektet och medverkar till skapandet av ett nav i Flemingsberg för medtech-innovation.
    - Nya innovationsmiljöer för forskning och företagande som säkrar framtida expansion växer fram i direkt närhet till vården och akademierna.
    - Entrén till sjukhuset, Hälsovägen och Blickagången får nya utseenden.
    - Innovationssystemet (med Karolinska Universitetssjukhuset, KI, KTH, SH, CTMH, KISP mfl.) är en motor för tillväxt. Det innebär att ett tiotal nya företag föds varje år och att ett flertal företag väljer att etablera sig i Flemingsberg. Aktörerna inom innovationssystemet stärker och kompletterar varandra.
  - **Attraktivitet.**
    - Det finns funktionella och välkomnande entréer till området.
    - Flemingsbergsdalen har potential att bli kunskapsstadens nya mötesplats och kärna med t.ex. handel, service, idrott, kultur, bostäder och företag. En ny detaljplan är beslutad och första etappen har påbörjats.
  - **Utvecklingsarbetet.**
    - Flemingsberg – From Brains to Business driver arbetet med den regionala kärnan Flemingsbergs utveckling, företagssamverkan och stöd till etablering inom profilmrådet innovation, entreprenörskap och life science.
    - Näringslivsbearbetning sker inom ramen för företagssamverkan, dvs. med och genom strategiska lokala aktörer från akademi, samhälle och näringsliv.
    - Kommunerna och Flemingsberg – From Brains to Business arbetar efter ett gemensamt utvecklat handlingsprogram med

2009-10-29

näringslivsfokus som möjliggör fler företagsetableringar i Flemingsberg och hela regionen.

Thorbjörn Ekström
FoU-direktör